

คุณวุฒิของอาจารย์พยาบาลสังกัดมหาวิทยาลัย

นางสาวสุคนธ์ ใจแก้ว

005669

ศูนย์วิทยทรพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต

แผนกวิชาจักษุการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

QUALIFICATIONS OF NURSING INSTRUCTORS UNDER JURISDICTION
OF THE OFFICE OF UNIVERSITY AFFAIRS

Miss Sukhon Khaikao

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ คุณวุฒิของอาจารย์พยาบาลสังกัดหน่วยงานมหาวิทยาลัย
โดย นางสาวสุกันช์ ใจแก้ว
แผนกวิชา วิจัยการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ทีรราวด์ พิทยานันท์

บันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นักวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

บันทึกวิทยาลัย
..... คณบดีบันทึกวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ดร. บุญธรรม
..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สวัสดิ์ ประทุมราช)

พงษ์สวัสดิ์
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ทีรราวด์ พิทยานันท์)

พงษ์สวัสดิ์ ปุณ്ഡิรากุล
..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยานก)

ลิขสิทธิ์ของบันทึกวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์ คุณวุฒิของอาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
 ชื่อนิสิต นางสาวสุกนธ์ ใจแก้ว
 อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ทีร์วัฒน์ ปิทยานันท์
 แผนกวิชา วิจัยการศึกษา
 ปีการศึกษา 2521

บทคัดย่อ

การศึกษาคุณวุฒิของอาจารย์พยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนดึงระดับปริญญาตรี 7 แห่ง ผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลจากแบบรายงานสถิติของกองการเรียนน้ำที่ ทบวงมหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2521 เป็นหน่วยตัวอย่าง ให้ตัวอย่างอาจารย์พยาบาล 515 คน จาก 7 คณะ 4 มหาวิทยาลัย การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าการกระจายรอยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าซี (z -test) และการทดสอบไคว์สแควร์ (χ^2) ได้ข้อค้นพบดังนี้

1. อาจารย์พยาบาลประมาณ 31 เปอร์เซ็นต์ เป็นผู้ที่มีวุฒิครุศาสตร์ มีสัดส่วนของอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒินามากกว่าเกณฑ์ปกติ ($p < .01$)

2. การกระจายของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาล ปริญญาเอก ปริญญาโท ปริญญาตรี และที่ก้าวขึ้นไปปริญญาโท มีรอยละ 1.55, 40.19, 54.37 และ 3.8 ตามลำดับ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีสัดส่วนอาจารย์พยาบาลระดับปริญญาโทมากกว่าเกณฑ์ปกติ ($p < .01$) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีสัดส่วนอาจารย์พยาบาลระดับปริญญาตรีมากกว่าเกณฑ์ปกติ ($p < .01$) คณะแพทยศาสตร์รามาธิบดี มีสัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาตรีน้อยกว่าเกณฑ์ปกติ ($p < .05$) และมีสัดส่วนอาจารย์ระดับที่ต่ำกว่าปริญญาตรีมากกว่าเกณฑ์ปกติ ($p < .01$) ภาควิชาบริหารการพยาบาล มีสัดส่วนอาจารย์ระดับปริญญาโทมากกว่าเกณฑ์ปกติ ($p < .01$)

3. อัตราส่วนของอาจารย์พยาบาลที่สอนภาคฤดูร้อน ภาคปีบim ภาคฤดูหนาว และภาคปีนึงของทุกคณะแตกต่างจากเกณฑ์ปกติ ยกเว้นคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีสัดส่วนเท่ากับเกณฑ์ปกติ ($p < .05$)

4. ค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลสังกัดมหาวิทยาลัย ทั้งหมด ถูกลowering ทั้งความต้องการขั้นต่ำหรือปริญญาตรี ($p < .01$) ค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลในแต่ละคณะสูงกว่า เกณฑ์ความต้องการขั้นต่ำ ($p < .01$)

5. ค่าเฉลี่ยระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลในส่วนกลางสูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับวุฒิของอาจารย์พยาบาลในส่วนภูมิภาค ($p < .01$)

6. อัตราส่วนวุฒิอาจารย์พยาบาล ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี ของทั้งหมดไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของยุเนสโกที่กำหนดให้เป็น $1.5 : 5 : 3.5$ แต่คณะครุศาสตร์ และคณะสาธารณสุขศาสตร์ มีอัตราส่วนวุฒิอาจารย์พยาบาลเป็นไปตามเกณฑ์ของยุเนสโก ที่

$p < .01$ และ $p < .05$ ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ABSTRACT

This research was designed to study the qualification of Nursing Instructors under jurisdiction of the office of University. Data were obtained from Staffing Division, Department of the office of University during the academic year 1978. The data consisted of 515 Nursing Instructors from seven Faculties from four Universities. Data were analyzed by Studying the percentage distribution, mean, standard deviation for each group, and test significance with Z-test and Chi-square (χ^2) the result are as follows : -

1. Approximately 31 percent of Nursing Instructors have teaching degree. Only the Faculty of Education has this percent significantly higher than the normal expectancy ($p < .01$).

2. The distribution of Doctoral degree, Master's degree, Bachelor's degree and lower than Bachelor's degree are 1.55, 40.19, 54.37 and 3.88 percent respectively. The proportion of the Nursing Instructors with Master's degree in the Faculty of Education is significantly higher than the normal expectancy ($p < .01$), and for the Bachelor's

degree, the Faculty of Nursing in Chiengmai University is significantly higher than the Normal expectancy ($p < .01$), and that of Faculty of Medicine (Ramatibordee) in Mahidol University is significantly lower than the normal expectancy ($p < .05$). For the Nursing Instructors with lower than the Bachelor's degree level only the Faculty of Medicine (Ramatibordee) in Mahidol University has a proportion that is significantly higher than the normal expectancy ($p < .01$). The Master's degree of the department of Nursing Administration is significantly higher than the normal expectancy ($p < .01$).

3. The number of Nursing Instructors of all faculties who teach theory, practice and both are significantly difference from normal expectancy ($p < .01$) except that of Faculty of Education which is non-significantly difference from normal expectancy ($p < .05$).

4. The mean of the qualification of all the Nursing Instructors are significantly higher than the minimum requirement level or Bachelor's degree ($p < .01$). The mean of the qualifications of the Nursing Instructors of each faculty is significantly higher than the minimum requirement level at .01.

5. The mean of the qualifications of the Nursing Instructors in central area is significantly higher than those in Provincial area ($p < .01$).

6. The proportion of the qualification level of the Nursing Instructors for each faculty is significantly different from the criteria of the Unesco, 1.5 : 5 : 3.5. Only the Faculty of Education and Health Education, the proportion are nonsignificantly different ($p < .01$, $p < .05$) respectively.

กิจกรรมประจำ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงให้ความถูกต้องตามกฎหมายจาก อาจารย์ ดร. ทีเรียรุณ พิทักษณ์ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ที่กราบให้ความช่วยเหลือ แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องทั่ง ๆ ผู้วิจัย รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณปราโมช โชคคงคล และ คุณศักดินทร์ พิสิษฐ์สังฆการ แห่งกองการเจ้าหน้าที่ ทบวงมหาวิทยาลัย ที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนขอขอบคุณทุกท่านที่โกรธ์ส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุคนธ์ ไช้แก้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....		๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....		๒
กิจกรรมประจำ		๓
รายการตารางประกอบ.....		๔
 บทที่		
1 บทนำ.....		1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....		1
✓วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....		4
ขอบเขตของการวิจัย		5
ข้อพิจารณาเบื้องต้น.....		5
ความจำกัดของการวิจัย..		6
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย.....		7
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....		9
✓3 วิธีดำเนินการวิจัย.....		24
ตัวอย่างประชากร		25
แหล่งที่มาของข้อมูล		26
การเก็บรวบรวมข้อมูล		26
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล		28
✓4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....		32

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนอาจารย์พยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะและภาควิชา... ..	27
2 การกระจายรอยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาลแต่ละภาควิชาของ แพทย์	33
3 แสดงค่า Z's เปรียบเทียบสัดส่วนการกระจายของอาจารย์พยาบาลแต่ละ ภาควิชาของแพทย์กับเกณฑ์ปกติ	34
4 การกระจายรอยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิครูและไม่มีวุฒิครู ในแพทย์	36
5 แสดงค่า Z's เปรียบเทียบค่าแตกต่างของสัดส่วนอาจารย์ที่มีวุฒิครูและไม่มี วุฒิครูในแพทย์	37
6 การกระจายรอยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิครูและไม่มีวุฒิครู ในแพทย์ภาควิชา.	38
7 แสดงค่า Z's เปรียบเทียบค่าแตกต่างสัดส่วนอาจารย์พยาบาลที่มีวุฒิครูและ ไม่มีวุฒิครูในแพทย์ภาควิชา..	39
8 การกระจายรอยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาลจำแนกตามระดับวุฒิใน แพทย์...	41
9 แสดงค่า Z's เปรียบเทียบสัดส่วนการกระจายของอาจารย์พยาบาลแต่ละวุฒิ ในแพทย์กับเกณฑ์ปกติ...	42
10 การกระจายรอยละของกลุ่มตัวอย่างอาจารย์พยาบาลจำแนกตามระดับวุฒิใน แพทย์ภาควิชา...	44

11	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบการกระจายของสัดส่วนอาจารย์พยาบาลจำจําแนกตามระดับวุฒิแท้และภาควิชากับเกณฑ์ปกติ...	45
12	แสดงค่า X ² เปรียบเทียบจำนวนอาจารย์พยาบาลที่สอนภาคฤดูร้อน ภาคปีนีกี และภาคฤดูหนาวและภาคปีนีกี กับเกณฑ์ปกติ...	47
13	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลแท้และคนกับเกณฑ์ความต้องการขั้นทำ...	49
14	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลแท้และภาควิชา กับเกณฑ์ความต้องการขั้นทำ...	51
15	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลภาควิชา การพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ของแท้และคนกับเกณฑ์ความต้องการขั้นทำ... ...	53
16	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลภาควิชา การพยาบาลราษฎรฐานของแท้และคนกับเกณฑ์ความต้องการขั้นทำ... ...	54
17	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลภาควิชา การพยาบาลศัลยศาสตร์ของแท้และคนกับเกณฑ์ความต้องการขั้นทำ... ...	55
18	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลภาควิชา การพยาบาลสาธารณสุขของแท้และคนกับเกณฑ์ความต้องการขั้นทำ... ...	56
19	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลภาควิชา การพยาบาลสูติศาสตร์-นรีเวชวิทยาของแท้และคนกับเกณฑ์ความต้องการขั้นทำ..	57
20	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลภาควิชา การพยาบาลอายุรศาสตร์-จิตเวชของแท้และคนกับเกณฑ์ความต้องการขั้นทำ..	58
21	แสดงค่า Z ² เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับวุฒิอาจารย์พยาบาลภาควิชา บริหารการพยาบาลของแท้และคนกับเกณฑ์ปกติ..	59

